

WANDA BRZYSKA

ur. 1931; Grodno

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", prześladowania, komunizm, ZMP, nauka

18. Prześladowania zaczęły się zaraz po zakończeniu wojny

Od razu właściwie było prześladowanie partyzantów, aresztowania wśród AK-owców, wśród harcerzy. Prześladowania zaczęły się bardzo szybko. 1945-46 rok, gdzieś tak. To już były ciężkie czasy. Później, tak w 1956 roku troszkę zelżało, jak był Gomułka. A tak, to były prześladowania, odbierano prawa szkołom, na przykład urszulanką, za to, że się nie zapisały uczennice do ZMP. Podobno wszystkich zmuszali, młodzież zmuszano do przynależności do ZMP. Niektórzy szli z ochotą, a niektórzy nie. A później, jak już byłam tak dorosła, że mogłabym należeć do partii, to nawet mi nigdy nie proponowano. Wiedzieli jakie mam przekonania. Kiedyś mi tylko ktoś powiedział, że: „Jakby ci trzeba by było referencje, to ja służę”. Mówię: „Dziękuję”. Wiem, że jak chodziłam do szkoły, to nam kazano się zapisać. Myśmy nie chciały, nie zapisałyśmy się, więc szkoła straciła prawa. Musieliśmy zdawać maturę ze wszystkich przedmiotów. W czasie szkoły, to wiem, że moje koleżanki z innych szkół należały do ZMP. A do partii, to już chyba trzeba było mieć osiemnaście lat, tak mi się wydaje. To chyba już trzeba było być dorosłym. Bo ZMP, to była organizacja młodzieżowa, a partia, to już była organizacja polityczna dla ludzi dorosłych. A w ogóle musieliśmy cały czas ukrywać, że ojciec jest za granicą, bo ojciec nie wrócił. Więc „ojciec zaginął” mówiło się. Paczki przychodziły co prawda już na nasz adres i z adresem ojca – najpierw ze Szkocji, później z Holandii – ale cały czas myśmy mówili, że ojciec zaginął i takich represji tutaj nie było. A ja chodziłam do szkoły, i po szkole poszłam na studia, udało mi się dostać dzięki dobrym ludziom, nie tylko dzięki nauce.

Data i miejsce nagrania	2009-08-24
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Mateusz Czekaj
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"